

فشار بر فعالان کمپین یک میلیون امضا همچنان ادامه دارد

کمپین یک میلیون امضا حرکتی خودجوش است که به منظور افزایش آگاهی عمومی نسبت به تاثیر قوانین تبعیض آمیز بر جامعه و جمع آوری امضا در حمایت از دادخواستی خطاب به مجلس ایران برای اصلاح این قوانین فعالیت می کند. اعضای این کمپین از زمان آغاز به کار آن در مرداد ۱۳۸۵ و علیرغم شیوه مسالمت آمیز و مدنی کار خود، بارها تحت فشار قرار گرفته اند، احضار، بازجویی، دستگیر و محاکمه شده اند، جلسات آنها توسط پلیس منحل شده، خانه هایشان مورد تفتیش قرار گرفته و وسایل شخصیشان ضبط شده و از سفر برخی از آنان نیز ممانعت به عمل آمده است. این گزارش به برخی از این فشارها از ماه خرداد ۱۳۸۷، زمان آخرین گزارش در مورد زنان مدافع حقوق بشر، می پردازد. (۲۱)

دستگیری اعضای کمپین

• **نفیسه آزاد، بیگرد ابراهیمی و شاهین ابراهیمی:** در روز ۱۱ بهمن ۱۳۸۷ این سه عضو کمپین یک میلیون امضا در کوههای توجال در شمال تهران و حین جمع آوری امضا برای بیانیه کمپین، که خواستار اصلاح قوانین تبعیض آمیز علیه زنان است، دستگیر شدند. بیگرد ابراهیمی و شاهین ابراهیمی پس از یک روز با قرار کفالت ۲۰۰ میلیون ریالی آزاد شدند. (۲۲) اما بازداشت نفیسه آزاد، که در بازداشتگاه وزرا تحت بازجویی قرار داشت، شش روز و تا ۱۷ بهمن ۱۳۸۷ ادامه یافت. در جریان این بازداشت، ماموران خانه نفیسه آزاد، که با دو عضو دیگر کمپین آیدا سعادت و الناز انصاری مشترک است، را مورد تفتیش قرار دادند. این تفتیش منزل به خشونت کشیده و نیروهای امنیتی الناز انصاری و همسر نفیسه آزاد را، که همراه پلیس به خانه همسرش در تهران آمده بود، مورد ضرب و شتم قرار دادند. (نفیسه آزاد در تهران به زندگی و تحصیل مشغول است). ماموران در طول تفتیش منزل و ضرب و شتم به دستان وحید ملکی، همسر نفیسه آزاد، دستبند زدند. نفیسه با قرار کفالت ۵۰۰ میلیون ریالی آزاد شد. در طول این شش روز او در بازداشتگاه وزرا، که بازداشتگاهی موقت بوده و از شرایط بهداشتی نیز برخوردار است (۲۳)، مورد بازجویی قرار گرفت. نفیسه

آزاد به اقدام علیه امنیت ملی از طریق تبلیغ علیه نظام محکوم شده است. (۲۴)

• **عشا مو منی:** عشا مومنی دانشجوی دانشگاه ایالتی نورتریج کالیفرنیا و عضو کمپین یک میلیون امضا در کالیفرنیا روز ۲۴ مهر ۱۳۸۷ هنگام دیدار از ایران دستگیر شد. در طول اقامت در ایران عشا برای پایان نامه دانشگاهی اش گفتگوهای تصویری با برخی از اعضای کمپین تهیه کرده بود. او پس از دستگیری به بند ۲۰۹ زندان اوین که زیر نظر وزارت اطلاعات قرار دارد، منتقل شد. عشا مومنی ۲۰ آبان ۱۳۸۷ از زندان آزاد شد. (۲۵) حسن حداد، معاون امنیت دادسرای عمومی و انقلاب تهران، اتهام عشا مومنی را "تبلیغ علیه نظام" عنوان کرده است. (۲۶) او با سپردن وثیقه ۲۰۰۰ میلیون ریالی به شکل سند مالکیت خانه پدرش آزاد شد. با وجود ادعاهای علیرضا جمشیدی، سخنگوی قوه قضائیه، از سفر عشا جلوگیری شده و او هنوز قادر به بازگشت به آمریکا و ادامه تحصیلاتش نیست. (۲۷) دستگیری عشا نه تنها باعث ادامه فشار بر فعالان جنبش زنان، به ویژه اعضای کمپین یک میلیون امضا شده بلکه فضایی از تهدید و ارعاب علیه فعالان دو ملیتی، بخصوص آمریکائیان ایرانی تبار با عنوان واسطه گران برقراری ارتباط و تماس میان فعالان داخلی و غرب بوجود آورده است. این فشارها بر فعالان دو ملیتی با دستگیری ایرانی-آمریکایی های سرشناسی از جمله هاله اسفندیاری و کیان تاجبخش در فروردین ۱۳۸۶ تشدید شد.

فشار بر اقلیتهای قومی فعال در حقوق زنان

• **هانا عبدی:** هانا عبدی که در ۱۵ آبان ۱۳۸۵ دستگیر شده بود روز ۸ اسفند ۱۳۸۷ از زندان آزاد شد. هانا عبدی در شهر سنندج استان کردستان دستگیر شده و در آغاز به ۵ سال حبس در تبعید در یکی از نقاط مرزی استان آذربایجان غربی محکوم شده بود. این حکم در دادگاه تجدید نظر به ۱۸ ماه کاهش یافت. هانا عبدی پس از پایان دوران محکومیتش از زندان آزاد شد. (۲۸) احکام زندان در تبعید تا کنون برای فعالان اقلیتهای قومی و فعالان حقوق زنان از اقلیتهای قومی مانند زینب بایزیدی و هانا عبدی به اجرا گذارده شده است. این احکام به منظور سخت گیری بیشتر بر این فعالان و خانواده های آنان و کاهش حمایتهایی که ممکن است از اجتماع بومیشان دریافت کنند، اعمال می شود. هانا عبدی در طول مدت محکومیتش چندین ماه را در سلول انفرادی گذراند و بارها به زندانهای مختلف که بعضی از آنها امکاناتی برای زندانیان سیاسی نداشتند منتقل شد. او در

پایان این دوران به زندان مشکین شهر منتقل شده بود. (۲۹) او در کنار این پرونده، پرونده دیگری نیز برای شرکت در اعتصاب غذا در زندان دارد. فاطمه گفتاری، یکی دیگر فعالان حقوق کرد به دلیل همین اتهام به یکسال حبس محکوم شده است. (۳۰)

• **زینب بایزیدی:** زینب بایزیدی فعال حقوق زنان، عضو سازمان حقوق بشر کردستان و عضو کمپین یک میلیون امضا در ۱۹ تیر ۱۳۸۷ در شهر مهاباد استان کردستان و پس از احضار به اداره اطلاعات محل دستگیر شد. بایزیدی در دادگاهی پشت درهای بسته و بدون دسترسی به وکیل مدافع به اتهام "اقدام علیه امنیت ملی"، "حمایت سازمانهای سیاسی کردستان"، "تبلیغ علیه نظام"، "مصاحبه با رسانه های بیگانه" و "عضویت در یک سازمان غیر قانونی" محاکمه شد. او به چهار سال حبس در تبعید در زندان شهر زنجان محکوم شد. روند تجدید نظر در حکم وی که تنها دو روز به طول انجامید، به شکلی غیر معمول عجولانه و با بی انضباطی های قانونی همراه بود. اگرچه وکیل مدافع خواهان بازرسی قضایی پرونده بایزیدی طبق ماده ۱۸ قانون تشکیل دادگاه های عمومی و انقلاب شده است، وی هم اکنون در حال گذراندن دوره محکومیت خود در زندان زنجان است. (۳۱) همچنین بایزیدی در پرونده دیگری به چهار ماه حبس تعلیقی محکوم شده بود و مطلع شده است که این حکم از سوی دادگاه به حکم تعزیری تبدیل یافته است. (۳۲) در نتیجه کل دوران زندان وی به چهار سال و شش ماه افزایش یافته است. (۳۳)

• **روناک صفازاده:** روناک صفازاده فعال حقوق زنان، عضو سازمان غیر دولتی آذر مهر و عضو کمپین یک میلیون امضا ۱۸ مهر ۱۳۸۵ دستگیر شده و تا کنون در زندان سنندج استان کردستان به سر می برد. تا کنون هیچ حکمی علیه صفازاده صادر نشده است. (۳۴) دادگاه بدوی وی در ماه اسفند ۱۳۸۶ تشکیل شد اما هیچ حکمی صادر نکرد. دادگاه دوم وی قرار بود شنبه ۱۰ اسفند ۱۳۸۷ برگزار شود. (۳۵) روناک صفازاده پرونده دیگری نیز برای خروج غیرقانونی از مرز و نگه داشتن تجهیزات ماهواره ای غیرمعمول دارد. او برای این پرونده به ۹ ماه حبس محکوم شده است. (۳۶)

تفتیش منزل

ماموران امنیتی بارها به منازل اعضای کمپین رفته و جلسات آنها را نیز منحل کرده اند. این فعالان حقوق زنان بارها از سوی ماموران امنیتی مورد تهدید قرار گرفته اند که از برگزاری جلسات در خانه هایشان جلوگیری کنند. اعضای کمپین یک میلیون امضا که به شکلی

سازمان یافته از استفاده از اماکن عمومی مانند سالن کنفرانس یا دفتر کار منع شده اند، به اجبار جلسات خود را در خانه هایشان تشکیل می دهند. علاوه بر این خانه های بعضی از اعضای کمپین مورد تفتیش ماموران قرار گرفته و وسایل شخصی آنها نیز ضبط شده است.

• **سوسن طهماسبی:** در ۵ آبان ۱۳۸۷ پنج مامور امنیتی به خانه سوسن طهماسبی، عضو کمپین یک میلیون امضا وارد شده، خانه وی را مورد تفتیش قرار داده و برخی وسایل شخصی از جمله دست نوشته ها، کاغذ ها و کامپیوتر لپ تاپ وی را با خود بردند. آنها با ارائه مدرک دادگاه وارد خانه طهماسبی شدند و با ارائه نامه وی را برای بازجویی به دادگاه احضار کردند. او به دفعات مورد بازجویی قرار گرفت که اولین جلسه آن ۵ بیش از ساعت به طول انجامید. تفتیش خانه طهماسبی پس از آن انجام گرفت که وی در فرودگاه متوقف شد و از سفر او ممانعت به عمل آمد. (۳۷)

• **پرستو الله یاری:** خانه پرستو الله یاری، عضو کمپین یک میلیون امضا، ۲۷ مهر ۱۳۸۷ مورد تفتیش قرار گرفت و کامپیوتر لپ تاپ، سی دی ها، کتابها، آلبوم های عکس و وسایل مربوط به کمپین وی ضبط شد. دو مامور از پلیس امنیت گیشا به منظور تفتیش خانه و ضبط وسایل به خانه پرستو الله یاری، عضو کمیته داوطلبان کمپین یک میلیون امضا در تهران رفتند و درحالیکه او در محل کار خود بود درباره فعالیتش در زمینه حقوق زنان (از خانواده اش) سوال کردند. پرستو با تماس تلفنی مادرش به خانه بازگشت و احضارنامه ای مبنی بر حضور فوری در دادگاه دریافت کرد. ماموران او را به دادگاه انقلاب بردند و او در آنجا توسط قاضی سبحانی، بازپرس قضایی پرونده اش مورد بازجویی قرار گرفت. او به دلیل سفر کاری از پیش برنامه ریزی شده اش، همان روز آزاد شد. روز جمعه ۲۶ مهر پرستو الله یاری به همراه دیگر اعضای کمیته داوطلبان کمپین یک میلیون امضا به پارک لاله تهران رفته بود که در آنجا ماموران پلیس به سمت گروه آمده و از آنان خواسته بودند که پارک را ترک کنند. ماموران پیش از خروج آنها از پارک از پرستو و یکی دیگر از اعضای کمیته داوطلبان خواستند که کارت شناسایی خود را به پلیس تحویل دهند.

جلوگیری از سفر

بسیاری از فعالان جنبش زنان و بویژه از اعضای کمپین یک میلیون امضا برای خروج از کشور دچار مشکل شده و از سفر آنان ممانعت به عمل آمده است. این عمل بخشی از تلاش گسترده برای منزوی کردن

مدافعان حقوق بشر در ایران از جامعه جهانی محسوب می شود.

• **نسرین ستوده:** در ۲۰ آذر ۱۳۸۷ از سفر نسرین ستوده، وکیل و فعال حقوق زنان، که به قصد شرکت در مراسم اهدای جایزه اش در مرانو ایتالیا که قرار بود روز ۲۲ آذر برگزار شود عازم سفر بود، جلوگیری شده و گذرنامه وی نیز توقیف شد (۳۸). نسرین ستوده از طرف سازمان "حقوق بشر جهانی" برای دریافت جایزه بین المللی حقوق بشر انتخاب شده بود. ستوده توانست از مرحله بازرسی گذرنامه عبور کند که این به معنای آن است که وی از نظر قانونی ممنوع الخروج نبوده است. پس از گذشتن از بازرسی گذرنامه در فرودگاه بین المللی امام خمینی، نام ستوده از سیستم اطلاع رسانی اعلام شد. ماموران، که خود را نمایندگان نهاد ریاست جمهوری معرفی کردند، به نسرین ستوده اطلاع دادند باید سفر خود را متوقف کند. آنها همچنین با ارائه رسید گذرنامه وی را گرفته و احضارنامه ای هم از طرف دادگاه برای پیگیری ممنوع الخروجی اش به او ارائه دادند.

• **سوسن طهماسبی:** در ۵ آبان ۱۳۸۷ سوسن طهماسبی، عضو کمپین یک میلیون امضا، در فرودگاه متوقف شده و از سفر او ممانعت بعمل آمد. شیوه برخورد با وی دقیقا شبیه مورد نسرین ستوده بود که نشان می دهد طهماسبی نیز پیش از متوقف شدن در فرودگاه بین المللی امام خمینی ممنوع الخروج نبوده است. پس از بازگشت از فرودگاه، ۵ مامور به قصد تفتیش خانه ضبط اموال به خانه وی رفتند. در طول دو سال و نیم گذشته سه بار از سفر سوسن طهماسبی جلوگیری شده و بالاخره در بهمن ۱۳۸۷ ممنوعیت خروج وی لغو شد.

این رفتار با دیگر فعالان جنبش زنان نیز اعمال شده است؛ از جمله: پروین اردلان، در اسفند ۱۳۸۶ هنگام سفر به سوئد برای دریافت جایزه حقوق بشری اش، منصوره شجاعی و طلعت تقی نیا. به همین دلیل تعدادی از فعالان حقوق بشر شکایت نامه ای در اعتراض به ممانعت از سفر، علیه مسئولان ذیربط تنظیم کرده اند. (۳۹)

جلسات دادگاه

• **پروین اردلان، مریم حسین خواه، ناهید کشاورز، جلوه جواهری:** در ۱۳ شهریور ۱۳۸۷ چهار عضو کمپین یک میلیون امضا به شش ماه حبس تعزیری محکوم شدند. پروین اردلان، مریم حسین خواه، ناهید کشاورز، جلوه جواهری به اتهامات امنیتی در رابطه با فعالیتهایشان در وب سایتهای تغییر برای برابری، وب سایت رسمی کمپین و زنستان، وب

سایت مرکز فرهنگی زنان محاکمه شدند. حکم شش ماه حبس تعزیری آنان از طرف شعبه سیزده دادگاه انقلاب و طبق ماده ۵۰۰ قانون مجازاتهای اسلامی صادر شد. در ارتباط با همین اتهام مریم حسین خواه در ماه آبان ۱۳۸۶ دستگیر شده و ۴۵ روز را در زندان گذراند و جلوه جواهری نیز ماه آذر همان سال دستگیر شده و ۳۰ روز در زندان بود. شیرین عبادی و نسرين ستوده وکالت این چهار فعال حقوق زنان را به عهده گرفتند و بر این حکم تقاضای تجدید نظر کردند و دادگاه تجدید نظر آنان به صورت علنی و در ۸ بهمن ۱۳۸۷ برگزار شد. این دادگاه هنوز حکمی صادر نکرده است. لازم به ذکر است که مسئولان دولتی به شکلی سازمان یافته دست به سانسور فعالان حقوق زنان می زنند.

احکام صادر شده برای این فعالین حقوق زنان در راستای استراتژی سانسور و به سکوت کشانیدن صدای کسانی اعمال می شود که برای تحقق حقوق زنان تلاش کرده و از مدافعان حقوق بشر که تحت فشار و آزار قرار دارند، دفاع می کنند. در همین راستا چندین وب سایت مربوط به زنان فیلتر شده و از این میان سایتهای مربوط به کمپین نیز تحت فشار این موج سانسور قرار دارند. برای مثال سایت تغییر برای برابری تا کنون ۱۹ بار (۴۰) و سایت مدرسه فمینیستی ۸ بار فیلتر شده اند. در ۵ آذر ۱۳۸۷ طی یک سانسور گسترده ۲۷ وب سایت و وبلاگ در داخل و خارج از ایران که مسائل مربوط به زنان را انعکاس می دادند توسط مسئولان فیلتر شدند، از جمله: تغییر برای برابری، وب سایت کمپین در همدان، آذربایجان، زاهدان، شیراز، مشهد، زابل، آمل، ایلام، کرمانشاه، رشت، اراک، کرج، کالیفرنیا، کویت، آلمان، قبرس، سوئد، سایت مدرسه فمینیستی، سایت شبکه همبستگی زنان، وبلاگ کمیته مردان کمپین، وبلاگ کارگروه ارث برابر و فتوبلاگ کمپین (تصویر برابری) و وبلاگهای مرتبط با مسائل زنان مثل: پرنده خارزار، زنانه ها، حوا و کیبرد آزاد. (۴۱) همچنین وب سایتهای کانون زنان ایرانی و میدان زنان نیز بارها فیلتر شده اند.